

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA**

Godišnje izvješće

**o provedbi Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa za razdoblje od 2021. do
2030. godine, za 2025. godinu**

Zagreb, ožujak 2026.

SADRŽAJ

Uvod	1
1. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa.....	2
1.1. Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj	2
1.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti.....	3
1.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda.....	3
1.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi.....	3
1.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbe posebnog cilja	4
2. Zaključak	7

Uvod

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. (dalje u tekstu: Nacionalni plan) donijela je Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2021. godine. Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj ima za cilj smanjenje stradavanja u prometu, unatoč stalnom povećanju broja vozila i vozača, prometnog opterećenja i negativnih utjecaja na okoliš.

Posebni cilj Nacionalnog plana je "Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj", čije je ostvarenje planirano provedbom mjera kroz 13 područja djelovanja (PD1 Sigurna brzina, PD2 Vožnja bez utjecaja alkohola, droga i lijekova, PD3 Sigurna vožnja, PD4 Sigurnosna kaciga, PD5 Zaštita u vozilu, PD6 Prevencija distrakcije vozača, PD7 Aktivni oblici prometovanja, PD8 Sigurnost motociklista i mopedista, PD9 Sigurnost profesionalnih vozača, PD10 Sigurna infrastruktura, PD11 Sigurna vozila, PD12 Brze i učinkovite hitne službe, PD13 Jačanje kapaciteta prometne policije i inspeksijskih službi).

Nacionalni plan provodi multidisciplinarna Radna skupina sastavljena od predstavnika Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva zdravstva, Fakulteta prometnih znanosti, Hrvatskog autokluba, Centra za vozila Hrvatske, Hrvatskog ureda za osiguranje, Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Ministarstva unutarnjih poslova, koje je Vlada Republike Hrvatske imenovala nositeljem ovog Plana.

Nacionalni plan se ne financira proračunskim sredstvima nego sredstvima koje na račun Državnog proračuna uplaćuje Centar za vozila Hrvatske od sredstava koje stručne organizacije prikupe za prometnu preventivu prilikom obavljanja tehničkih pregleda i registracije vozila, sukladno posebnom ugovoru s Ministarstvom unutarnjih poslova.

1. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa

Sukladno viziji održivog razvoja i sigurnosti cestovnog prometa Europske unije i Ujedinjenih naroda Nacionalnim planom sigurnosti cestovnog prometa postavljen je posebni cilj:

1.1. Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj

Utvrđeni posebni cilj, koji će biti ostvaren provedbom mjera svrstanih u 13 područja djelovanja, izravno pridonosi ostvarenju Plana Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030. godine (UN Agenda 2030.), cilju održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG) broj 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje za ljude svih generacija, te cilju broj 11. Učiniti gradove i naselja sigurnim i održivim mjestima.

Posebni cilj je temeljno kvantifikacijske naravi pa se ishod izražava kroz broj smrtno stradalih i teško ozlijeđenih osoba, u prometnim nesrećama s poginulim osobama i prometnim nesrećama s teško ozlijeđenim osobama.

Planom je zadano smanjenje poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu. Ova godina je uzeta za referentnu zbog nerealnih pokazatelja tijekom pandemije COVID-19 2020. godine.

Ukupan Plan potreba Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa za 2025. godinu iznosi 21.915.412,12 eura. Plan se sastoji od:

- 9.590.678,15 eura prenesenih sredstava iz 2024. godine za realizaciju već ugovorenih obveza koje se provode tijekom 2025. godine,
- 449.133,97 eura neraspoređenih sredstava sukladno Izvješću NPSCP-a za 2024. godinu,
- 11.875.600,00 eura sredstava planiranih Planom potreba za 2025. godinu.

Tijekom 2024. godine provedena su ili su u fazi provedbe 69 preventivna projekta u sklopu kojih su i tradicionalni projekti kao: Poštujte naše znakove – aktivnost s početkom nove školske godine, Prometna učilica za osnovne i srednje škole, Sigurno u auto sjedalici, Bez promila, Klik, Vidi i klikni, STOP neosiguranim vozilima, Dani tehničke ispravnosti vozila, Sigurno u prometu.

Isto tako, sufinancirana je sanacija koja je provedena ili je ugovorena za 82 potencijalno opasna mjesta na državnim, županijskim, lokalnim i nerazvrstanim cestama na području cijele Hrvatske.

1.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti

POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJNA VRIJEDNOST	OSTVARENA VRIJEDNOST 2025.
OI.02.11.38 Broj osoba poginulih u prometnim nesrećama	297	148	261
OI.02.11.38 Broj nesreća s poginulim osobama	279	139	239
OI.02.11.37 Broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama	2.213	1.106	2.973

1.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda

U odnosu na prethodnu godinu, tijekom 2025. godine zabilježeno je povećanje broja smrtno stradalih za 22 osobe ili 9,2%, a broja nesreća s poginulim za 20, odnosno 9,1%. Broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama je veći za 79 nesreća ili 2,7%.

Usporedimo li pokazatelje iz 2025. godine s brojevima iz referentne 2019. godine, broj poginulih je manji za 12,1% (261/297), broj nesreća s poginulima za 14,3% (239/279), uz istovremeno povećanje broja nesreća s teško ozlijeđenima za 25,6% (2.973/2.213).

1.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi

Tijekom provedbe Nacionalnog plana u 2024. i 2025. godini nastavljen je kontinuitet provedbe planiranih aktivnosti, ali uz određene izazove u dinamici realizacije, prvenstveno zbog složenih i dugotrajnih postupaka javne nabave, višegodišnjeg karaktera infrastrukturnih projekata te administrativnih procedura vezanih uz ugovaranje i izvršenje projekata. Tako je tijekom 2025. godine ukupno ostvareno 54,63% planiranih aktivnosti (utrošenih sredstava), što predstavlja smanjenje u odnosu na 2024. godinu kada je realizirano 62,11% planiranih aktivnosti. Razlika

iznosi približno 7,5 postotnih bodova, odnosno oko 12% relativnog smanjenja dinamike realizacije u odnosu na prethodnu godinu.

Kao i u ranijem razdoblju, dio aktivnosti (ugovorenih projekata) prenesen je u 2026. godinu, osobito kod infrastrukturnih zahvata i kapitalnih ulaganja, koji zbog svoje složenosti i trajanja prelaze jednu proračunsku godinu.

Unatoč nešto nižem indeksu realizacije u odnosu na 2024. godinu, provedba Nacionalnog plana u 2025. godini pokazuje stabilnost sustava financiranja i kontinuitet provedbe projekata, uz zadržavanje višegodišnje dinamike realizacije. Radna skupina zadužena za provođenje Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa i nadalje poduzima mjere za ubrzanje provedbe aktivnosti.

1.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbe posebnog cilja

Radna skupine zadužena za provođenje Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa prema zaključcima Plana obvezna je svake tri godine provoditi evaluaciju provedbe Plana kroz praćenje rezultata provedenih mjera uz izradu detaljne statističke analize baze podataka o prometnim nesrećama, kao i analize trendova u područjima djelovanja. Nacionalni plan usvojen je u srpnju 2021. godine iz čega proizlazi kako prvo trogodišnje razdoblje obuhvaća 2021., 2022. i 2023. godinu. No uzimajući u obzir članak 15. Pravilnika o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023) kojim se srednjoročno vrednovanje provodi, u pravilu, sredinom roka važenja akata strateškog planiranja (nakon proteka pet godina), planirana evaluacija Plana će biti tijekom ove godine (2026.).

Tijekom 2025. godine nastavljen je sustavan rad na smanjenju identificiranih rizika provedbe posebnih ciljeva Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa, uz istodobno jačanje institucionalne, zakonodavne i preventivne komponente sigurnosti prometa. U provedbi su i dalje prisutni objektivni izazovi, osobito u dijelu provedbe složenih infrastrukturnih.

Poseban naglasak tijekom 2025. godine stavljen je na sigurnost motociklista kao ranjive skupine sudionika u prometu koja sudjeluje u značajnom udjelu smrtno stradalih osoba. Odlukom ministra mora, prometa i infrastrukture od 3. listopada 2025. godine osnovano je Povjerenstvo za unapređenje sigurnosti motociklističkog prometa. Povjerenstvo okuplja predstavnike Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva unutarnjih poslova,

Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta, Fakulteta prometnih znanosti, Hrvatskog autokluba te predstavnike udruga motociklista. Zadaće Povjerenstva obuhvaćaju analizu stanja sigurnosti motociklista, identifikaciju najčešćih uzroka nesreća i opasnih mjesta, predlaganje mjera za unapređenje prometne infrastrukture i signalizacije, iniciranje zakonskih i podzakonskih izmjena, promicanje tehničke ispravnosti motocikala te provođenje edukativnih i preventivnih aktivnosti. Osnivanjem Povjerenstva uspostavljen je dodatni mehanizam koordiniranog djelovanja svih relevantnih dionika u cilju smanjenja stradanja motociklista.

Istodobno je tijekom 2025. godine nastavljeno unaprjeđenje zakonodavnog okvira sigurnosti cestovnog prometa, uz intenziviranje aktivnosti usklađivanja nacionalnih propisa s pozitivnim europskim trendovima i zakonodavstvom Europske unije. Posebna pozornost posvećena je novim oblicima mobilnosti, osobnim prijevoznim sredstvima i ranjivim skupinama sudionika u prometu, kao i jačanju tehničkih standarda i nadzora. Ovakav pristup usmjeren je na stvaranje modernog i održivog sustava prometne sigurnosti koji odgovara suvremenim prometnim izazovima.

Na preventivnom planu nastavljen je intenzivan rad na edukaciji djece i mladih kroz obrazovni sustav. Aktivnosti započete prethodnih godina dodatno su razvijane tijekom 2025., uz nastavak integracije sadržaja prometne sigurnosti u odgojno-obrazovni proces na svim razinama, od osnovnih i srednjih škola do suradnje s visokoškolskim ustanovama. Korišteni su postojeći nacionalni programi i digitalni alati, a kroz suradnju sa školama i stručnim institucijama nastavljeno je jačanje prometne kulture i svijesti o odgovornom ponašanju u prometu. Edukacija mladih prepoznata je kao jedna od ključnih dugoročnih mjera za postizanje ciljeva smanjenja broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba do 2030. godine.

Uz navedeno, tijekom 2025. godine nastavljen je rad na analizi podataka o prometnim nesrećama, praćenju trendova i prikupljanju podatka za ključne pokazatelje uspješnosti. Redovito praćenje pokazatelja omogućuje pravodobno prilagođavanje aktivnosti i usmjeravanje resursa prema područjima s najvećim sigurnosnim rizikom. Time se osigurava sustavno i podatkovno utemeljeno upravljanje provedbom Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa. S tim ciljem je i tijekom 2025. godine završen europski projekt Trendline, u kojem je Republika Hrvatska, uključujući i Ministarstvo unutarnjih poslova, aktivno sudjelovala u prikupljanju i analizi podataka o ključnim pokazateljima sigurnosti cestovnog prometa (KPI – Key Performance Indicators). Završetkom projekta predana su sva radna i završna izvješća, čime je okončana operativna faza prikupljanja i obrade podataka na razini Europske unije. Projekt Trendline bio je usmjeren na razvoj i primjenu standardizirane

metodologije za praćenje ključnih čimbenika rizika u cestovnom prometu, uključujući brzinu kretanja vozila, uporabu sigurnosnog pojasa i zaštitne opreme, vožnju pod utjecajem alkohola i droga, distrakciju, sigurnost infrastrukture i vozila te druge pokazatelje povezane s nastankom prometnih nesreća i njihovim posljedicama.

Sudjelovanjem u projektu Ministarstvo unutarnjih poslova dodatno je unaprijedilo sustav prikupljanja, obrade i analize podataka o sigurnosti te osiguralo usporedivost nacionalnih pokazatelja s podacima drugih država članica Europske unije. Time je omogućeno preciznije identificiranje rizičnih ponašanja i skupina sudionika u prometu, kao i učinkovitije usmjeravanje preventivnih i nadzornih aktivnosti.

Dugoročno gledano, rezultati projekta Trendline predstavljaju važan temelj za daljnje unaprjeđenje politika sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj, jer omogućuju donošenje mjera utemeljenih na standardiziranim i međunarodno usporedivim pokazateljima, u skladu s ciljevima Europske unije o prepolovljenju broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba do 2030. godine.

2. Zaključak

Pokazatelji sigurnosti cestovnog prometa u 2025. godini ukazuju na povećanje u odnosu na 2024. godinu, osobito u segmentu smrtnog stradavanja i nesreća s poginulim osobama. Navedeni rast je potrebno promatrati i u širem kontekstu te uzeti u obzir činjenicu da je 2024. godina predstavljala povoljnu godinu u odnosu na dugogodišnji prosjek, s iznadprosječno dobrim rezultatima u smanjenju broja poginulih. Slijedom toga, dio povećanja u 2025. godini može se tumačiti i kao povratak prema dugoročnom trendu, a ne isključivo kao strukturno pogoršanje stanja.

Istodobno, 2025. godinu obilježio je nastavak rasta prometne aktivnosti. Prema dostupnim podacima, promet na autocestama porastao je za 5,2%, dok je promet na državnim cestama zabilježio blagi, ali kontinuirani rast. Broj registriranih vozila povećan je za 4%, što izravno utječe na povećanje ukupnog vozilo-rada, odnosno ukupno prijeđenih kilometara. Rast gospodarske aktivnosti i povećanje bruto domaćeg proizvoda dodatno su utjecali na povećanu mobilnost stanovništva i intenzitet prometnih tokova. Povećana izloženost prometu objektivno povećava rizik nastanka prometnih nesreća, osobito u segmentima rizičnih ponašanja i ranjivih skupina sudionika u prometu.

Usporedba s državama članicama Europske unije pokazuje da slični obrasci nisu izolirani slučaj. Iako dugoročni trendovi u EU-u i dalje pokazuju opće smanjenje broja poginulih u odnosu na referentne godine, pojedine države u 2025. godini bilježe porast smrtno stradalih, a u nekima se ta godina ubraja među nepovoljnije u posljednjem desetljeću. Primjerice, prema dostupnim javnim analizama iz susjednih zemalja, u Republici Sloveniji 2025. godina ocjenjuje se kao jedna od lošijih u pogledu smrtnog stradavanja u prometu. Takvi trendovi potvrđuju kako se sigurnost cestovnog prometa kreće u ciklusima te da na godišnje oscilacije utječe niz čimbenika, uključujući prometnu izloženost, strukturu sudionika, vremenske uvjete i gospodarska kretanja.

Važno je naglasiti da, unatoč pogoršanju u odnosu na 2024. godinu, pokazatelji u 2025. godini i dalje ostaju povoljniji u odnosu na referentnu 2019. godinu, što potvrđuje dugoročni učinak Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa. Ipak, odstupanje od planirane dinamike smanjenja prema ciljevima do 2030. godine zahtijeva dodatnu analizu i pojačane aktivnosti.

Slijedom navedenoga, tijekom 2026. godine planirana je evaluacija provedbe Nacionalnog plana, u okviru koje će se detaljno analizirati uzroci promjena u pokazateljima, identificirati strukturni i situacijski čimbenici te predložiti dodatne ili korektivne mjere. Cilj evaluacije je

utvrditi točne razloge odstupanja i osigurati da se dinamika smanjenja broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba dodatno ubrza, u skladu sa strateškim ciljevima Republike Hrvatske i obvezama preuzetim u okviru europske politike sigurnosti cestovnog prometa.

Ukupno gledano, 2025. godina predstavlja upozorenje da ostvareni napredak nije trajan bez kontinuiranog jačanja preventivnih, nadzornih i infrastrukturnih mjera, ali i potvrdu da dugoročni trend i dalje ide u smjeru smanjenja stradavanja, uz potrebu dodatnog sustavnog djelovanja u nadolazećem razdoblju.

Prilog: Tablični prikaz izrađen u radnoj knjizi programa Excel

KOORDINATORI ZA STRATEŠKO PLANIRANJE

Dalibor Juric,

ravnatelj Uprave za Europske poslove, međunarodne

odnose i fondove EU

Martina Kobeščak,

voditeljica Službe za strateško

planiranje, statistiku i unaprjeđenje rada

